

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce **M. H.**
státní příslušnost: X.
t. č. pobytem X.
zastoupen advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
se sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

proti

žalované **Policie ČR**
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
se sídlem Cejl 62b, 602 00 Brno

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 11. 2020, č. j. KRPB-220467-7/ČJ-2020-060026-Z,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi se sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava **se přiznává** odměna ve výši 6 800 Kč, kterou mu soud vyplatí do 30 dní od právní moci rozhodnutí na bankovní účet č. 2114899404/2700.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaná zajistila žalobce, protože nevystoupal z ČR v době stanovené v rozhodnutí o jeho správním vyhoštění. Předmětem sporu je otázka, zda žalovaná dostatečně posoudila realizovatelnost účelu zajištění a existenci nebezpečí pro žalobce v případě návratu na Ukrajinu.

II. Rozhodnutí o zajištění žalobce a související skutkové okolnosti

2. Policejní hlídka v úterý 18. 10. 2020 kontrolovala žalobce na brněnské záchytné stanici. Žalobce k prokázání totožnosti nepředložil žádný cestovní doklad. Policisté poté zjistili, že nedisponuje oprávněním k pobytu. A s platností od 21. 7. 2020 do 14. 10. 2024 se nachází v evidenci nežádoucích osob. Rozhodnutím ze dne 3. 7. 2020, č. j. KRPB-59566-26/2020-060026-SV, mu totiž žalovaná uložila správní vyhoštění na dobu šesti měsíců a stanovila dobu k vycestování v délce 30 dnů („rozhodnutí o správním vyhoštění“). Rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci dne 21. 7. 2020. Policisté také zjistili, že Městský soud v Brně („městský soud“) žalobce trestním příkazem ze dne 7. 10. 2020 odsoudil k trestu vyhoštění z ČR na čtyři léta pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí. Vzniklo podezření, že se žalobce tohoto trestného činu dopustil znovu. Stvrdilo to nové odsouzení z jeho spáchání dne 25. 11. 2020. Městský soud tentokrát žalobci uložil šestiměsíční trest odnětí svobody odložený podmíněčně na zkušební dobu čtyř let. Kromě toho městský soud žalobci uložil nový trest vyhoštění z ČR na dva roky. Městský soud však žalobce nevzal do vazby. Eskortovali jej proto k žalované.
3. V průběhu podání vysvětlení žalobce uvedl, že pochází z Ukrajiny. Bydlí v Ternopilské oblasti. Do ČR přicestoval dne 10. 12. 2019. Přijel na návštěvu jeho družky a syna. Neměl žádné povolení. Přijel na biometrický doklad. Pobytové oprávnění stále nemá, ani z jiného členského státu EU. K pobytu tu hlášen není. Žalobce vypověděl, že ví o absenci oprávnění k pobytu a že tu pobývá bez cestovního dokladu. Stejně tak věděl, že porušuje uložené správní vyhoštění a trest vyhoštění. Nemá zde žádný majetek či zaměstnání. Na Ukrajině má dům. V ČR má družku a syna, kteří jsou Ukrajinci. Mají ovšem v ČR trvalý pobyt. Žalobce dodal, že jinde v EU rodinu nemá. Neměl peníze na vycestování či na kauci. Tu nemohla uhradit ani jeho družka. Žalobce poté uvedl, že má na Ukrajině problémy s mafií, protože dluží peníze. Obává se proto o zdraví.
4. Žalovaná vydala dne 25. 11. 2020, pod č. j. KRPB-220467-7/ČJ-2020-060026-Z, rozhodnutí o zajištění žalobce („rozhodnutí o zajištění“). Opřela ho o § 124 odst. 1 písm. c) zákona 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky („zákon o pobytu cizinců“). Toto ustanovení umožňuje zajistit cizince s pravomocně uloženým vyhoštěním, pokud cizinec nevystoupal z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. V odůvodnění uvedla, že žalobce opakovaně pobývá v ČR bez pobytového oprávnění a nevystoupal, ačkoliv mu trestní soud uložil trest vyhoštění a nadto bylo v platnosti rozhodnutí o správním

vyhoštění, vykonatelné od 21. 8. 2020. Žalobce jej nerespektoval a pobýval v ČR i přes své zařazení v evidenci nežádoucích osob. Tím naplnil podmínky pro zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

5. Žalovaná se v rozhodnutí o zajištění věnovala i otázce existence reálného předpokladu vyhoštění žalobce na Ukrajinu. Uvedla, že je jí z běžné praxe známo, že existuje. Není tu žádná překážka trvalejší povahy, která by vyhoštění bránila. Odkázala na rozhodnutí o správním vyhoštění, které bylo v době zajištění žalobce pravomocné a vykonatelné. Žalobce tehdy neuváděl jakékoliv skutečnosti, které by bránily realizaci vyhoštění. Žalovaná krátce posoudila i soukromé a rodinné poměry žalobce. Žalobci, jeho družce a synovi podle ní nic nebrání žít jako rodina na Ukrajině či v jiné zemi mimo EU. Žalovaná dodala, že žalobce není na ČR závislý kvůli zaměstnání nebo finančnímu výdělku. Zmínku o problémech s mafií měla žalovaná za účelovou, protože v řízení o správním vyhoštění žalobce uvedl, že mu nic nebrání, aby na Ukrajinu vycestoval. Veřejný zájem na vyhoštění žalobce s ohledem na jeho protiprávní jednání převážil nad ochranou jeho soukromého a rodinného života. Žalovaná dodala, že žalobce pochází z bezpečné země původu.

III. Žaloba

6. Žalobce namítá, že žalovaná dostatečně nevyhodnotila nebezpečí, které mu hrozí na Ukrajině. Žalobce uznává, že se o mafií v předcházejícím řízení o správním vyhoštění nezmínil. Báł se o svůj život. Domníval se, že co nejjednodušší a nejméně problematickou výpověď předejde zajištění a nebezpečí deportace na Ukrajinu. Členové ukrajinské mafie se můžou skrývat kdekoli. Žalovaná se proto v souladu s judikaturou rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu měla vypořádat s vážnou újmou, kterou argumentoval a vyžádat si závazné stanovisko Ministerstva vnitra. V případě Ukrajiny nelze institut bezpečné země aplikovat mechanicky a bez bližších pochyb. ČR přidala Ukrajinu na seznam bezpečných zemí nedávno, teprve 23. 3. 2019.
7. Žalobce upozorňuje, že na Ukrajině nefunguje účinný systém, který by odhaloval, stíhal a trestal jednání představující způsobení vážné újmy, které by mohlo žalobci hrozit. Ukrajina je podle mnohých zdrojů nejkorumpovanější stát v Evropě. Zvláště výrazně je korupce a nefunkčnost veřejného sektoru patrná ve fungování ukrajinské policie. Ta svoji činnost plní jen výběrově. V žádném případě ji nelze považovat za bezpečnostní sbor poskytující nestranný a alespoň zčásti efektivní přístup k potírání a předcházení kriminality. Za této situace je logické, že se žalobce ani nepokoušel vyhledat pomoc se svými problémy s mafií u policie a raději z Ukrajiny utekl. Vyhoštění žalobce na Ukrajinu by tedy vedlo k riziku jeho vážné újmy, před níž by se jen těžko mohl chránit za pomoci vnitrostátních prostředků.
8. Žalovaná též nevzala v potaz, že v ČR bydlí jeho družka a syn, ke kterému má vyživovací povinnost a silný citový vztah.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná ve vyjádření k žalobě zopakovala, že žalobce pochází z bezpečné země původu a v řízení o správním vyhoštění neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit skutečnému nebezpečí vážné újmy. Tvzení žalobce o problémech s mafií bylo zcela obecného rázu bez jakékoliv skutkové konkretizace. Žalovaná ho vyhodnotila jako účelové, protože v řízení o správním vyhoštění žalobce výslovně uvedl, že mu ve

vycestování na Ukrajinu nebrání žádná překážka. Žalovaná se tedy otázkou realizovatelnosti vyhoštění zabývala a své závěry odůvodnila.

10. Ve vyjádření nadto žalovaná odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které se v případě pronásledování soukromými osobami musí postižená osoba se žádostí o pomoc zásadně obrátit nejprve na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nemohou nebo nechtějí účinnou ochranu poskytnout. Žalobní tvrzení působí nepřesvědčivě. Žalovaná nezpochybňuje, že se Ukrajina potýká s jistou mírou korupce ve státní správě a justici. Takové aféry se ovšem nevyhýbají ani vyspělejším evropským státům. Na základě zdrojů, na něž žalobce odkazuje, však nelze dospět k závěru, že by ukrajinské orgány nemohly nebo nechtěly žalobci poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním soukromých osob. Žalobci podle žalované na Ukrajině nehrozí skutečné nebezpečí ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců.
11. Závěrem žalovaná uvádí, že se ve svém rozhodnutí zabývala přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Hodnotila jeho rodinné vztahy včetně vztahu ke družce a synovi, ale i další podstatné aspekty. Odkázala také na rozhodnutí o správním vyhoštění, které rodinnými vazbami žalobce na území ČR zabývalo podrobněji.

V. Posouzení věci krajským soudem

12. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez nařízení ústního jednání. Žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal jednání jako nezbytné.
13. Žaloba **není důvodná**.
14. Žalobce jádro své argumentace opírá o odkaz na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150. Krajský soud ovšem poukazuje na rozsudek ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 33/2013-35, ve kterém Nejvyšší správní soud reagoval na výše zmíněné usnesení rozšířeného senátu následovně: „[z] odůvodnění zmiňovaného *rozhodnutí rozšířeného senátu* je patrné, že *směřuje především k situaci, kdy je teprve zahájeno řízení o správním vyhoštění a není dosud vydáno rozhodnutí ve věci samé* (srov. zejm. bod 27, v němž rozšířený senát stanoví povinnost správního orgánu v řízení o zajištění „předběžně“ posoudit možné překážky správního vyhoštění). *V nyní posuzované věci již bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele, které bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího orgánu (...).* Žalobu proti tomuto rozhodnutí stěžovatel nepodal. *Žalovaná proto nemusela činit pouze předběžný úsudek o možných překážkách vyhoštění stěžovatele, ale mohla vyjít z pravomocného a vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění.*“ (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 Azs 5/2016-25, bod 22).
15. Tyto právní závěry lze vztáhnout i na nyní posuzovanou věc. Podobně jako ve věcech řešených osmým a prvním senátem Nejvyššího správního soudu se zajištění žalobce opíralo o § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců [v daných věcech policie uplatnila i § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, což na podstatě nic nemění]. K zajištění tak došlo z důvodu nevycestování v době stanovené dřívějším rozhodnutím o správním vyhoštění. Žalovaná proto mohla vyjít pravomocného a vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění. *Úsudek o možných překážkách vyhoštění si proto vůbec nemusela činit.* Již z tohoto

důvodu tedy žalobní argumentace nemůže uspět. *Žalobce namítá, že žalovaná porušila povinnost, kterou vůbec neměla.* Pokud se přesto otázkou existence reálného předpokladu vyhoštění v rozhodnutí o zajištění zabývala, není to samozřejmě vada, natožpak vada, která by měla vliv na zákonitost jejího rozhodnutí.

16. Nad rámec toho lze dodat, že ani pro účely rozhodování o správním vyhoštění nebylo třeba si vyžádat závazné stanovisko Ministerstva vnitra ohledně možností vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Podle § 120a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců totiž *tato povinnost policie nevzniká, pochází-li cizinec z bezpečné země původu podle jiného právního předpisu a neuvedl-li skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven skutečnému nebezpečí podle § 179.* Podle § 2 bodu 24 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, *Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů.*
17. Žalobce pochází z Ternopilské oblasti na západní Ukrajině. Jde tedy o část Ukrajiny, kterou Česká republika považuje za bezpečnou. Jednou z podmínek označení státu za bezpečnou zemi původu je dostupnost vnitrostátních právních prostředků ochrany před porušováním lidských práv [srov. § 2 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu]. Nelze proto akceptovat námitky žalobce ohledně efektivy policie při potírání kriminality. V řízení o správním vyhoštění pak žalobce neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit skutečnému nebezpečí podle § 179. Proto si policie před vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění nemusela vyžádat závazné stanovisko Ministerstva vnitra. *Tím spíše tuto povinnost nemohla mít ani žalovaná při rozhodování o zajištění žalobce, které v aspektu existence reálného předpokladu vyhoštění podle výše citované judikatury „následuje osud“ rozhodování o vyhoštění.*
18. Směrnice č. 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí („návratová směrnice“) pak sice v čl. 15 odst. 4 stanoví, že pokud reálný předpoklad pro vyhoštění přestal z právních nebo jiných důvodů existovat (...), ztrácí zajištění odůvodnění a stát musí dotčenou osobu bezodkladně propustit. Žalobce ovšem nic takového netvrdí. Sám uznal, že ke změně okolností od rozhodnutí o správním vyhoštění nedošlo, jen informace o jeho tvrzených problémech s mafií v obavách zatajoval. Krajský soud souhlasí se žalovanou, že jeho velmi obecná a nekonkretizovaná tvrzení nemohou prolomit domněnku o Ukrajině coby bezpečné zemi původu, což by mohlo poté mít dopad na otázku existence reálného předpokladu jeho vyhoštění v době vydání rozhodnutí o zajištění či v době rozhodování krajského soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019-50). Námitky žalobce na nedostatečné posouzení reálného předpokladu jeho vyhoštění jsou tak jako tak nedůvodné.
19. Krajský soud se pak plně ztotožňuje se žalovanou i v otázce zásahu do rodinného života žalobce. Opět jde o otázku, kterou řeší „primární“ rozhodnutí o správním vyhoštění. Navíc nelze pominout jeho protiprávní jednání, které ztělesňuje nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění a nevycestování z ČR v jím stanovené době. Mělo již trestněprávní rozměr. A opravdu natolik zesiluje zájem na vyhoštění žalobce, že při vzájemném poměřování se zájmem na ochraně jeho rodinného života – který lze realizovat i na Ukrajině či jinde mimo EU – zájem na vyhoštění (a zajištění za tímto účelem) převažuje. Námitky žalobce poukazující na ochranu jeho rodinného života jsou proto taktéž nedůvodné.

VI. Závěr a náklady řízení

36. Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšný žalobce pak nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly (§ 60 s. ř. s.)
20. Ustanovený zástupce vyčíslil svoji odměnu a žádá částku ve výši 6.800 Kč. Ta se skládá z odměny za dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a sepisu podání ve věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Tarifní hodnota úkonu podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí 50.000 Kč. Odměna za jeden úkon právní pomoci proto podle § 7 bodu 5 advokátního tarifu činí 3.100 Kč. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč. Krajský soud se s takto uplatněným vyčíslením nákladů ztotožňuje. Plně odpovídá použitelným právním předpisům i okolnostem věci. Proto je v souladu s tímto vyčíslením ustanovenému zástupci přiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 22. ledna 2020

Martin Kopa, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.